

Titlu**Principiile și metodologia standardizării
Partea 3: Reguli privind organizarea și activitatea
comitetelor tehnice**

*Principles and methodology of standardization
Part 3: Rules concerning the organisation and activities of technical committees*

*Principes et méthodologie de la normalisation
Partie 3: Règles pour l'organisation et l'activité des comités techniques*

Aprobare

Aprobat de Directorul General al ASRO la 29 februarie 2016

Înlocuiește SR 10000-3:2004

Corespondență

Standardul are la bază Regulamentul Intern CEN/CENELEC - Partea 2:2015 și Directivele ISO/IEC – Partea 1:2014

© ASRO**ASOCIAȚIA DE STANDARDIZARE DIN ROMÂNIA**

✉ Str. Mendeleev nr. 21-25, cod 010362, București, www.asro.ro

Reproducerea sau utilizarea integrală sau parțială a prezentului standard în orice publicații și prin orice procedeu (electronic, mecanic, fotocopiare, microfilmare etc.) este interzisă dacă nu există acordul scris prealabil al ASRO

Preambul

Acest standard reprezintă o ediție revizuită a standardului metodologic SR 10000-3:2004.

Standardul a fost elaborat inițial în anul 1991 și revizuit în anii 1994 și 2004.

Acest standard înlocuiește SR 10000-3:2004.

Față de ediția anterioară, modificările majore introduse de această ediție a standardului SR 10000-3 au fost determinate de necesitatea actualizării prevederilor metodologice privind desfășurarea activității de standardizare în România, ca o consecință a evoluției cadrului legislativ național și european. Integrarea standardizării naționale în sistemul de standardizare europeană impune alinierea continuă a regulilor privind activitatea de standardizare națională la principiile și regulile de funcționare ale organizațiilor europene și internaționale de standardizare, în deplină concordanță cu principiile fundamentale ale Organizației Mondiale a Comerțului (OMC).

Acest standard stabilește regulile privind organizarea și coordonarea activității de standardizare națională, desfășurată în cadrul comitetelor tehnice ale Organismului Național de Standardizare (Asociația de Standardizare din România – ASRO), în vederea corelării cu lucrările elaborate la nivelul comitetelor tehnice europene și internaționale corespondente.

Standardul stabilește cerințele pentru participarea părților interesate din România la lucrările comitetelor tehnice ale ASRO, în scopul elaborării standardelor române originale și participării la elaborarea standardelor europene/internaționale, în conformitate cu regulamentele interne ale organizațiilor de standardizare europene CEN și CENELEC, directivele ETSI și directivele organizațiilor de standardizare internaționale ISO și IEC.

Acest standard face parte din seria de standarde SR 10000 cu titlul generic "*Principiile și metodologia standardizării*" care conține următoarele părți:

- SR 10000-3 *Partea 3: Reguli privind organizarea și activitatea comitetelor tehnice*
- SR 10000-4 *Partea 4: Forma de prezentare a standardelor române*
- SR 10000-6 *Partea 6: Reguli de redactare a standardelor*
- SR 10000-8 *Partea 8: Adoptarea standardelor internaționale și a altor documente internaționale (altele decât standardele internaționale) ca standarde române*
- SR 10000-9 *Partea 9: Adoptarea și redactarea documentelor europene ca standarde române*
- SR 10000-10 *Partea 10: Adoptarea standardelor europene pentru telecomunicații ca standarde române*

Prezentul standard intră în patrimoniul comitetului tehnic ASRO/CT 0 "*Principiile și metodologia standardizării*".

Cuprins

	Pagina
1 Domeniu de aplicare.....	3
2 Referințe normative	3
3 Termeni, definiții și abrevieri.....	4
4 Organizarea și coordonarea activității de standardizare	8
4.1 Înființarea comitetelor tehnice române	8
4.2 Suspendarea sau desființarea comitetelor tehnice române	9
4.3 Atribuțiile comitetelor tehnice române	9
4.4 Structura comitetelor tehnice române	10
4.4.1 Membri	10
4.4.2 Președinte	11
4.4.3 Secretar	11
4.4.4 Reprezentant al ASRO.....	12
4.5 Circuitul documentelor	12
4.6 Soluționarea disputelor în situațiile în care nu se poate obține consensul	13
4.7 Drepturi de proprietate intelectuală	13
4.8 Coordonarea activității de standardizare națională.....	14
5 Program de standardizare națională	14
6 Elaborare standarde române originale	14
6.1 Etape de elaborare a unui proiect de standard român original.....	14
6.2 Propunere de temă nouă	15
6.3 Anteproiect (AP)	16
6.4 Proiect de comitet (PC).....	17
6.5 Anchetă publică (PA)	17
6.6 Proiect de standard (PS)	18
6.7 Aprobare și publicare.....	18
7 Participare la standardizarea europeană și internațională	20
7.1 Standardizare europeană – Aspecte generale	20
7.2 Standarde europene și alte documente de standardizare europeană	20
7.3 Participarea comitetelor tehnice române la activitatea de standardizare europeană.....	21
7.4 Standardizare internațională – Aspecte generale	25
7.5 Standarde internaționale și alte documente de standardizare internațională	26
7.6 Participarea comitetelor tehnice române la activitatea de standardizare internațională	26
7.7 Asigurarea secretariatelor comitetelor tehnice europene și internaționale	29
8 Adoptarea standardelor și a documentelor de standardizare europene și internaționale ca standarde române	29
8.1 Metode de adoptare.....	29
8.2 Adoptarea standardelor și a documentelor de standardizare europene ca standarde române	29
8.3 Adoptarea standardelor și a documentelor de standardizare internaționale ca standarde române	29
9 Mentenanța standardelor.....	30
9.1 Aspecte generale	30
9.2 Mentenanța standardelor române	30
Anexa A (normativă) - Rolul, competențele și atribuțiile președintelui unui comitet tehnic român	31
Anexa B (normativă) - Rolul, competențele și atribuțiile secretarului unui comitet tehnic român	32
Anexa C (normativă) - Numerotarea documentelor	33

Anexa D (normativă) - Propunere de temă nouă	34
Anexa E (normativă) - Sinteza observațiilor membrilor comitetelor tehnice române la proiectele de standarde române originale.....	37
Anexa F (normativă) - Formular de transmitere a dosarului pentru anchetă publică.....	38
Anexa G (normativă) - Formular de transmitere a dosarului pentru aprobare	39
Anexa H (normativă) - Formular pentru observațiile membrilor comitetelor tehnice române la proiectele de standarde europene și internaționale	40
Anexa I (normativă) - Examinarea periodică a standardelor române	41
Figura 1 – Procesul de elaborare a standardelor române originale	19
Tabelul 1 – Procesul de elaborare a proiectelor de standarde europene și internaționale.....	24
Bibliografie	42

1 Domeniu de aplicare

Acest standard stabilește cadrul organizatoric și metodologia privind desfășurarea și coordonarea activității de standardizare națională, precum și corelarea activității comitetelor tehnice naționale cu evoluția lucrărilor comitetelor tehnice europene și internaționale corespondente, în mod continuu, astfel încât toate părțile interesate să beneficieze de oportunitatea de a-și susține interesele proprii, prin implicare directă în elaborarea standardelor destinate utilizării în diverse sectoare economice.

Acest standard se adresează membrilor comitetelor tehnice de standardizare create în cadrul ASRO și anume organizații din industrie, inclusiv întreprinderi mici și mijlocii sau asociații ale acestora, autorități și instituții publice, organizații din domeniul evaluării conformității și de supraveghere a pieței, asociații de protecție a consumatorilor, asociații profesionale, cercetare, mediu academic etc. în vederea participării la lucrările de standardizare națională, europeană și internațională.

Acest standard permite înțelegerea atribuțiilor Organismului Național de Standardizare și trebuie utilizat ca bază la elaborarea și revizuirea periodică a procedurilor interne specifice activității de standardizare.

2 Referințe normative

Următoarele documente de referință sunt necesare pentru aplicarea acestui standard. Pentru referințele date este aplicabilă numai ediția citată. Pentru referințele nedatate, se aplică ultima ediție a documentului de referință (inclusiv amendamentele).

CEN-CENELEC Internal Regulations — Part 2: Common rules for standardisation work, 2015

CEN-CENELEC Internal Regulations — Part 3: Rules for the structure and drafting of CEN/CENELEC Publications, 2015

ISO-IEC Directives — Part 1: Procedures for the technical work, 2014

ISO-IEC Directives Supplement — Procedures specific to IEC, 2013

Consolidated ISO JTC 1 Supplement — Procedures specific to JTC 1, 2014

ETSI Directives, 2014

SR EN 45020, Standardizarea și activități conexe - Vocabular general

SR 10000-4, Principiile și metodologia standardizării - Partea 4: Forma de prezentare a standardelor române

SR 10000-8, Principiile și metodologia standardizării - Partea 8: Adoptarea standardelor internaționale și a altor documente internaționale (altele decât standardele internaționale) ca standarde române

SR 10000-9, Principiile și metodologia standardizării - Partea 9: Adoptarea și redactarea documentelor europene ca standarde române

SR 10000-10, Principiile și metodologia standardizării - Partea 10: Adoptarea standardelor europene pentru telecomunicații ca standarde române

3 Termeni, definiții și abrevieri

Pentru scopul acestui standard se utilizează termenii și definițiile corespunzătoare din Regulamentul Intern CEN/CENELEC, Directivele ISO/IEC, SR EN 45020, precum și termenii definiți în acest articol.

3.1

adoptare (a unui standard)

aprobare și publicare a unui standard național bazat pe un standard european/internațional sau pe un document de standardizare europeană/internațională cu statut de standard român

3.2

anchetă publică

etapă obligatorie în cadrul procesului de elaborare a unui standard, în care este solicitată o consultare largă a părților interesate

3.3

anulare (a unui standard)

retragere a unui standard printr-o decizie sau prin înlocuirea acestuia cu unul sau mai multe standarde

3.4

armonizare (a standardelor naționale)

prevenirea sau eliminarea diferențelor de natură tehnică din conținutul standardelor destinate unui anumit domeniu de aplicare; în particular, sunt vizate diferențele care pot determina obstacole în calea comerțului

[Regulamentul Intern al CEN/CENELEC - Partea 2:2015, definiția 2.1]

NOTĂ – Obligația adoptării standardelor europene la nivel național, în toate țările membre ale CEN/CENELEC, concomitent cu anularea standardelor naționale conflictuale, conduce la armonizarea standardelor din aceste țări.

3.5

comitet tehnic

CT (*abreviere în limba engleză – TC „technical committee”*)

structură de lucru care desfășoară activitatea de standardizare pe domenii specifice, fără personalitate juridică, înființată în cadrul unui organism național de standardizare recunoscut sau organizație de standardizare europeană/internațională, în care părțile interesate își desemnează reprezentanți

NOTĂ - Comitetul tehnic român „oglină” (*în limba engleză: „RO mirror committee”*) este comitetul tehnic, constituit ca „oglină” la comitetele tehnice de standardizare europene și internaționale corespondente, prin care se asigură coordonarea activității proprii cu lucrările comitetelor tehnice europene și internaționale în scopul formulării și transmiterii punctului de vedere național.

3.6

condiție națională particulară

caracteristică sau practică națională care nu poate fi modificată nici măcar pe parcursul unei perioade îndelungate (de exemplu, condiții climatice, condiții de legare la pământ pentru protecție electrică etc.)

[Regulamentul Intern CEN/CENELEC - Partea 2:2015, definiția 2.15]

3.7

consens

acord general al majorității părților interesate, caracterizat prin absența unei opoziții susținute față de un anumit aspect esențial al subiectului de standardizare, luând în considerare punctul de vedere al fiecărei părți interesate și apropierea eventualelor poziții divergente

NOTĂ - Consensul nu înseamnă întotdeauna unanimitate.

[SR EN 45020:2007, definiția 1.7 cu modificări]

3.8

Consiliu de Standardizare al ASRO

CS ASRO

structură de coordonare a activității tehnice de standardizare la nivel național

3.9

delegat

reprezentant desemnat de organismul național de standardizare la propunerea unui comitet tehnic român pentru a participa la lucrările unui comitet tehnic din cadrul unei organizații de standardizare europeană sau internațională, în scopul de a susține un punct de vedere național

3.10

divergență A

modificare, suplimentare sau eliminare care se efectuează asupra conținutului unui standard european (sau al unui document de armonizare HD al CENELEC), reflectând o situație națională determinată de reglementări ale căror modificări nu intră în competența membrului național CEN/CENELEC

NOTĂ – Atunci când un standard intră sub incidența unei directive sau regulament CE, Comisia Europeană estimează (a se vedea Jurnalul Oficial C 59, 1982-03-09), ca urmare a deciziei Curții de Justiție în cazul 815/79 Cremonini/Vrankovich (*European - Court Reports 1980 / Rapports de la Cour Européenne 1980*, p.3583), că nu mai este obligatorie conformitatea cu divergențele A și că libera circulație în cadrul CE a produselor conforme cu un astfel de standard nu poate fi restricționată decât prin procedura de salvagardare prevăzută în directiva sau regulamentul respectiv.

[Regulamentul Intern CEN/CENELEC - Partea 2:2015, definiția 2.16]

3.11

drepturi de proprietate intelectuală

drepturi care nu au o formă tangibilă asupra produsului unei activități de creație sau invenție

NOTĂ – Standardele și alte documente sau publicații din domeniul standardizării, inclusiv proiectele de standarde, sunt protejate prin drepturi de proprietate intelectuală, fiind rezultatul creației colective.

3.12

drepturi de proprietate intelectuală esențiale

drepturi de proprietate intelectuală asupra unor creații (lucrări, brevete, mărci etc.) considerate esențiale pentru aplicarea unui standard

NOTĂ – Drepturile de proprietate intelectuală esențiale sunt declarate de deținătorul acestora și aduse la cunoștința organismului național de standardizare la începutul procesului de elaborare sau de revizuire a standardului național/european/internațional.

3.13

examinare (a unui standard)

activitate de analizare periodică a conținutului unui standard, prin care se verifică concordanța cerințelor standardului cu stadiul actual al tehnicii și se stabilește dacă standardul trebuie confirmat, modificat, revizuit sau anulat, după caz

[SR EN 45020:2007, definiția 9.4 cu modificări]

3.14

expert în grup de lucru

persoană care are specializare corespunzătoare, desemnată de un comitet tehnic național pentru a contribui la elaborarea proiectelor de standarde sau a documentelor de standardizare, care se elaborează în cadrul unui grup de lucru (sau o structură similară) al unui comitet tehnic de standardizare european CEN, CENELEC, ETSI sau internațional ISO, IEC

3.15

grup de lucru

GL (abreviere în limba engleză – *WG „working group”*)

grup de experți constituit în cadrul unui comitet tehnic, care are responsabilitatea de a elabora/revizui proiecte de standarde sau documente de standardizare destinate utilizării într-un anumit domeniu de activitate

3.16

membru în comitet tehnic

parte interesată de participarea în activitatea de standardizare, care îndeplinește condițiile stabilite de organismul național de standardizare și își desemnează câte un reprezentant în comitetul(comitetele) tehnic(tehnice) de profil

3.17

proiect de standard

temă inclusă în programul de standardizare și dezvoltată succesiv pentru publicarea unui standard nou sau modificarea/revizuirea unui standard existent

[Regulamentul Intern al CEN/CENELEC - Partea 2:2015, definiția 2.2]

[SR EN 45020:2007, definiția 9.2 cu modificări]

3.18

program de standardizare al CT

listă detaliată cu toate temele de standardizare propuse pentru a fi elaborate în cadrul domeniului de activitate al unui comitet tehnic

3.19

program de standardizare națională

PSN

program anual de lucru al organismului național de standardizare care conține lista cu temele care fac obiectul activității de standardizare

3.20

reglementare

document care conține reguli cu caracter obligatoriu și care este adoptat de către o autoritate

[SR EN 45020:2007, definiția 3.6]

3.21

revizuire (a unui standard)

etapă care poate rezulta în urma examinării unui standard și care constă în introducerea unor modificări importante în conținutul unui standard în concordanță cu stadiul actual al tehnicii

NOTĂ – Revizuirea are drept scop publicarea unei noi ediții a standardului.

[SR EN 45020:2007, definiția 9.7 modificată]

3.22

standard

document stabilit prin consens și aprobat de un organism/organizație de standardizare recunoscut(ă), care stabilește reguli, linii directoare sau caracteristici aferente unor activități și rezultatelor acestora, pentru utilizări comune și repetate, cu scopul de a se obține un grad optim de ordine într-un anumit context

[Regulamentul Intern al CEN/CENELEC – Partea 3:2015, definiția 3.1.1]

3.23

standard european

EN

standard elaborat și adoptat de organizațiile de standardizare europeană CEN, CENELEC sau ETSI, care trebuie adoptat și publicat sub forma unui standard național identic odată cu anularea standardelor naționale conflictuale

[Regulamentul Intern al CEN/CENELEC - Partea 2:2015, definiția 2.5]

NOTĂ – Standardele europene se identifică cu indicativul alcătuit din sigla EN, numărul standardului și anul publicării acestuia, de exemplu EN 14908-3:2014, EN 50438:2013, EN ISO 80000-1:2013.

3.24

standard internațional

standard elaborat și adoptat de organizațiile de standardizare internațională (ISO sau IEC)

[Regulamentul Intern al CEN/CENELEC – Partea 3:2015, definițiile 3.1.2 și 3.1.3]

NOTĂ – Standardele internaționale se identifică cu indicativul alcătuit din sigla ISO sau IEC (după caz), numărul standardului și anul publicării acestuia, de exemplu ISO 1:2002, IEC 60865-1:2011.

3.25

standard național conflictual

standard național care are același domeniu de aplicare cu un standard european (sau document de armonizare HD publicat de CENELEC), care conține cerințe contradictorii cu cerințele unui standard european (sau HD)

[Regulamentul Intern al CEN/CENELEC - Partea 2:2015, definiția 2.13]

3.26

standard român original

standard aprobat și publicat de ASRO, pentru elaborarea căruia propunerea provine de la nivel național și pentru care, în momentul respectiv, nu există niciun standard internațional sau european cu același domeniu de aplicare

NOTĂ – Standardele române se identifică cu indicativul alcătuit din sigla SR, numărul standardului și anul publicării acestuia, de exemplu SR 1907-2:2014.

3.27

standardizare

activitate specifică desfășurată de un organism recunoscut, prin care sunt elaborate, aprobate, revizuite, modificate, adoptate și anulate standarde și alte documente de standardizare, destinate unei utilizări comune și repetate

3.28 standstill

obligație acceptată de membrii naționali ai CEN/CENELEC/ETSI de a nu întreprinde nicio acțiune, fie pe durata elaborării unui standard european, fie după aprobarea acestuia, care ar putea prejudicia armonizarea tehnică la nivel european și, în particular, de a nu publica niciun standard național original nou sau revizuit, care nu este aliniat complet la standardul european

3.29 vot formal

etapă opțională din cadrul procesului de elaborare a standardelor europene, în care textul final al unui proiect de standard european este circulat către membrii naționali în vederea aprobării prin vot și/sau transmiterii de observații editoriale

4 Organizarea și coordonarea activității de standardizare

Lucrările de standardizare la nivel național, inclusiv urmărirea și coordonarea cu lucrările de standardizare europeană și internațională, se desfășoară în cadrul comitetelor tehnice naționale, înființate de ASRO pe domenii de activitate.

În cadrul comitetelor tehnice naționale se pot constitui grupuri de lucru, repartizate pe subdomenii, funcție de complexitatea domeniului de activitate și gradul de interes la nivel național.

4.1 Înființarea comitetelor tehnice române

4.1.1 Un comitet tehnic se înființează atunci când în România se identifică un interes pentru elaborarea standardelor române originale și/sau adoptarea, ca standarde române, a standardelor europene, internaționale sau naționale ale altor țări, într-un domeniu care nu aparține niciunui comitet tehnic național existent.

4.1.2 Pentru aprobarea înființării unui comitet tehnic național se ține seama de următoarele elemente:

- interesul național, care se poate evalua prin consultarea, pe cât posibil, a tuturor părților interesate din mediul public și privat, prin anunț pe pagina de internet ASRO;
- existența la nivel european și internațional a unor comitete tehnice corespondente;
- propunerile privind componența comitetului tehnic național;
- temele de standardizare propuse.

Suplimentar, se recomandă estimarea costurilor pentru realizarea lucrărilor de standardizare și, dacă este posibil, identificarea unor surse potențiale de finanțare.

4.1.3 De regulă, structura comitetelor tehnice naționale trebuie să corespundă cu structura comitetelor tehnice ale organizațiilor europene de standardizare (CEN/CENELEC/ETSI) și ale organizațiilor internaționale de standardizare (ISO/IEC), astfel încât activitatea de standardizare europeană/internațională să se reflecte la nivel național. Un comitet tehnic național poate să corespundă cu unul sau mai multe comitete tehnice europene și/sau internaționale.

4.1.4 Identificarea comitetelor tehnice române se realizează prin abrevierea ASRO/CT, numărul atribuit și denumirea stabilită (de exemplu, ASRO/CT 165 *Linii electrice aeriene*).

Denumirea și domeniul de activitate trebuie stabilite astfel încât să reflecte și să delimiteze competențele fiecărui comitet tehnic.

Se recomandă ca în domeniul de activitate al unui comitet tehnic național să se menționeze și legăturile cu alte comitete tehnice.

4.2 Suspendarea sau desființarea comitetelor tehnice române

Un comitet tehnic național poate fi „activ”, „suspendat” sau „desființat”.

Scăderea interesului național și diminuarea activității unui CT poate determina suspendarea sau desființarea acestuia.

Un comitet tehnic suspendat poate redeveni activ dacă se manifestă din nou interes în domeniul de activitate al comitetului, astfel încât lucrările de standardizare să se poată desfășura corespunzător și să se poată stabili un program de standardizare.

În cazul în care un comitet tehnic național a fost desființat, patrimoniul de standarde al acestuia se redistribuie de către ASRO altui comitet tehnic național pentru a se asigura mentenanța standardelor.

4.3 Atribuțiile comitetelor tehnice române

În activitatea pe care o desfășoară, comitetele tehnice trebuie să asigure exprimarea interesului național, să țină seama de toate punctele de vedere exprimate pentru obținerea consensului și să se asigure, prin anchetele efectuate, că standardele se bazează pe un ansamblu de opinii relevante.

4.3.1 Principalele atribuții ale comitetelor tehnice naționale sunt:

- stabilirea programului anual de standardizare, care face parte din programul de standardizare națională;
- asigurarea mentenanței standardelor române originale în vigoare (a se vedea articolul 9 din acest standard);
- formularea de propuneri de elaborare a unor standarde române noi;
- participarea la activitatea de standardizare europeană și internațională (a se vedea articolul 7 din acest standard) prin:
  - desemnarea delegaților români pentru participarea la reuniunile comitetelor tehnice corespondente europene CEN, CENELEC și ETSI, precum și internaționale ISO și IEC;
  - confirmarea experților români în grupurile de lucru ale comitetelor tehnice europene și internaționale, de interes, pentru a participa la elaborarea proiectelor de standarde și a documentelor de standardizare europeană și internațională;
  - transmiterea de observații/completări la proiectele de standarde europene și internaționale și propunerea poziției naționale în procesul de vot;
- adoptarea standardelor europene ca standarde române cu obligativitatea anulării standardelor naționale conflictuale (a se vedea articolul 8.2 din acest standard);
- adoptarea standardelor internaționale, a documentelor de standardizare internaționale și europene precum și a standardelor naționale ale altor țări, ca standarde române, în funcție de interesul exprimat la nivel național (a se vedea articolul 8.3 din acest standard);
- participarea la elaborarea versiunii române a standardelor europene/internaționale adoptate la nivel național;
- alte atribuții, legate în special de asigurarea expertizei tehnice în activitatea de standardizare.

4.3.2 Comitetele tehnice naționale trebuie să se asigure că standardele române sunt relevante pentru utilizările destinate. Standardele trebuie să reflecte expertiza tehnică oferită de participanții la procesul de standardizare și consensul asupra intereselor acestora. În standarde nu se includ elemente care pot avea ca efect excluderea sau limitarea concurenței în anumite sectoare ori împiedicarea sau limitarea accesului pe piață.

4.3.3 Comitetele tehnice naționale trebuie să acorde atenție deosebită calității standardelor române. Standardele trebuie redactate cu acuratețe iar conținutul tehnic trebuie formulat cât mai inteligibil, fără ambiguități, astfel încât să se evite interpretări eronate asupra unor cerințe. Standardele nu trebuie să contravină prevederilor legislației în vigoare.

4.4 Structura comitetelor tehnice române

4.4.1 Membri

4.4.1.1 Componența comitetelor tehnice naționale trebuie să asigure, pe cât posibil, reprezentarea cât mai largă a părților interesate, reunind reprezentanți din industrie, mediu academic, cercetare, autorități de reglementare și supraveghere a pieței, organisme de certificare, organisme de acreditare, reprezentanți ai administrației publice centrale și/sau locale, asociații profesionale, organizații care reprezintă interesele consumatorilor, sindicate, organizații privind protecția mediului, precum și alte părți interesate.

4.4.1.2 În general, se recomandă ca numărul membrilor unui comitet tehnic să reflecte gradul de interes la nivel național pentru un anumit domeniu. Partea interesată de a deveni membru al unui comitet tehnic național trebuie să își desemneze un reprezentant ale cărui date de identificare (nume și prenume, telefon, adresă de email) trebuie transmise la ASRO. Pentru comitetele tehnice cu domenii de activitate complexe sau cu mai multe grupuri de lucru, reprezentantul desemnat poate fi însoțit de mai mulți specialiști (maximum trei) ai aceleiași părți interesate.

4.4.1.3 Pentru a se asigura respectarea principiului imparțialității, organizația care deține secretariatul comitetului tehnic trebuie să își desemneze alt reprezentant în comitetul tehnic respectiv. De asemenea, orice organizație al cărei reprezentant a fost ales în funcția de președinte al unui comitet tehnic trebuie să își desemneze un alt reprezentant în acest comitet tehnic.

4.4.1.4 Calitatea de membru în comitetele tehnice naționale implică următoarele:

- a) susținerea interesului/punctului de vedere al organizației reprezentate, stabilit pe cât posibil prin consultarea specialiștilor din organizația respectivă;
- b) participarea activă la lucrările comitetului tehnic național în cadrul ședințelor și prin corespondență;
- c) examinarea propunerilor de proiecte noi europene și internaționale și contribuirea la stabilirea poziției naționale;
- d) inițierea unor teme de standardizare națională, fie pentru elaborarea unor standarde noi, fie pentru revizuirea standardelor existente;
- e) participarea la elaborarea și definitivarea versiunii române a standardelor europene/internaționale care sunt adoptate ca standarde române, în conformitate cu prevederile metodologice din SR 10000-8, SR 10000-9 și SR 10000-10;
- f) dreptul de a participa la reuniunile comitetelor tehnice europene și internaționale corespondente, ca expert în grup de lucru și/sau ca membru al delegației naționale.

4.4.1.5 Reprezentantul desemnat de organizația care este membru al unui comitet tehnic național poate fi înlocuit, la solicitarea ASRO sau a comitetului tehnic respectiv, în următoarele situații:

- aduce prejudicii comitetului tehnic sau ASRO;
- prezintă public punctul de vedere tehnic personal ca fiind punctul de vedere al comitetului tehnic național.

De asemenea, dacă există situații în care un membru al unui comitet tehnic național nu răspunde sistematic la solicitările din partea secretarului/reprezentantului ASRO (de exemplu, documentele care trebuie analizate pentru a formula un punct de vedere național) sau nu participă în mod sistematic la ședințe, secretarul comitetului tehnic trebuie să facă demersurile necesare pentru a determina prezența sau pentru a obține desemnarea unui alt reprezentant din partea organizației membru.

4.4.1.6 Retragerea dintr-un comitet tehnic național sau schimbarea reprezentantului nominalizat se face numai pe baza unei informări scrise transmise către ASRO.

4.4.2 Președinte

4.4.2.1 În prima ședință a comitetului tehnic se alege un președinte. Alegerea președintelui se face prin vot, cu majoritate simplă a membrilor prezenți. Dacă această majoritate nu se întrunește, se votează din nou și de această dată trebuie să se ia în considerare cel mai mare număr de voturi obținut. Președintele ales este confirmat de ASRO prin decizia CS ASRO.

4.4.2.2 Președintele unui comitet tehnic trebuie să fie un specialist recunoscut în domeniul de activitate al comitetului și să cunoască principiile și metodologia de standardizare națională, precum și aspectele legale ale activității de standardizare. Experiența în standardizare trebuie completată prin participarea la cursuri de instruire în domeniul standardizării.

4.4.2.3 Președintele este ales pentru o perioadă de trei ani și poate fi reconfirmat pentru alte perioade consecutive, conform deciziei CS ASRO.

4.4.2.4 Rolul, competențele și atribuțiile președintelui unui comitet tehnic român sunt stabilite în anexa A din acest standard.

4.4.2.5 Președintele nu are drept de vot și își păstrează imparțialitatea pe parcursul întregii activități a comitetului tehnic pe care îl coordonează.

4.4.2.6 Consiliul de Standardizare al ASRO, membrii comitetului tehnic și/sau reprezentantul ASRO pot să propună înlocuirea președintelui dacă se consideră că nu își îndeplinește atribuțiile sau nu își exercită calitatea de președinte pe o perioadă îndelungată. Odată cu propunerea de înlocuire, se recomandă să se facă și o propunere pentru alegerea unui nou președinte.

4.4.3 Secretar

4.4.3.1 Secretariatele comitetelor tehnice naționale sunt asigurate, de regulă, de reprezentanții ASRO care coordonează lucrările din domeniul de activitate al acestor comitete.

4.4.3.2 Dacă există interes, secretariatul unui comitet tehnic național poate fi atribuit unei alte organizații care dispune de resursele necesare.

4.4.3.3 Rolul, competențele și atribuțiile secretarului unui comitet tehnic român sunt stabilite în anexa B din acest standard.

4.4.3.4 Secretarul unui comitet tehnic național nu are drept de vot și nu susține interesele organizației care l-a desemnat pentru această funcție.

4.4.3.5 Dacă se constată că secretarul unui comitet tehnic național nu asigură buna desfășurare a lucrărilor, ASRO poate să decidă transferarea secretariatului la ASRO sau la o altă organizație interesată.

4.4.4 Reprezentant al ASRO

Reprezentantul ASRO în comitetul tehnic național are, în principal, următoarele atribuții:

- a) asigură sprijinul necesar privind respectarea principiilor și metodologiei standardizării în activitatea comitetului tehnic;
- b) colaborează cu președintele, secretarul și membrii comitetului tehnic național;
- c) stabilește, în colaborare cu președintele, secretarul și membrii comitetului tehnic, programul de standardizare al comitetului și termenele aferente;
- d) participă la ședințele comitetului tehnic și, în colaborare cu secretarul, aduce la îndeplinire hotărârile luate;
- e) informează continuu comitetul tehnic național asupra evoluției activității de standardizare a comitetelor tehnice corespondente europene și internaționale;
- f) transmite votul și observațiile la documentele elaborate în cadrul comitetelor tehnice europene și internaționale corespondente convenite în cadrul comitetului tehnic național;
- g) ține legătura cu secretariatele comitetelor tehnice europene și internaționale corespondente;
- h) coordonează lucrările comitetului tehnic cu cele realizate în domenii conexe;
- i) inițiază examinarea standardelor române originale din patrimoniul comitetului;
- j) propune măsuri pentru respectarea programului de standardizare, în funcție de resurse și necesități, urmărind încadrarea lucrărilor comitetului tehnic în termenele stabilite;
- k) participă la elaborarea standardelor române și verifică proiectele de standarde din punct de vedere al metodologiei de standardizare, urmărind corespondența cu standardele europene/internaționale și uniformitatea terminologiei din domeniu;
- l) asigură formalitățile necesare delegării/nominalizării experților români în comitetele tehnice sau grupurile de lucru la nivel european/internațional;
- m) identifică noi părți interesate de activitatea comitetului tehnic la nivel național.

4.5 Circuitul documentelor

4.5.1 Proiectele de standarde și/sau documente de standardizare ale comitetelor tehnice europene și internaționale corespondente, sunt disponibile în format electronic și pot fi accesate de președinte, secretar, reprezentantul ASRO și toți membrii comitetului tehnic național, pe bază de parolă și nume de utilizator, care sunt nominale și netransmisibile. Documentele trebuie utilizate numai în scopul desfășurării lucrărilor comitetului tehnic.

4.5.2 Corespondența în cadrul comitetului tehnic se efectuează de regulă prin e-mail. Secretarul CT trebuie să insereze marcajul digital „*Document de lucru ASRO - Reproducere interzisă*” pe fundalul standardelor și al proiectelor de standarde sau documente de standardizare ca măsură de protecție, de fiecare dată când transmite documentele de lucru membrilor CT.

4.5.3 Documentele redactate de secretarul comitetului tehnic (de exemplu, adresă de însoțire anteproiect, proiect, invitația la ședință, proces verbal al ședinței etc.) trebuie înregistrate cu un număr de referință, în conformitate cu prevederile din anexa C.

4.5.4 Orice membru al unui comitet tehnic național care nu respectă regulile de la 4.5.1 și 4.5.2 este pasibil de excludere din comitetul tehnic, pe baza hotărârii CS ASRO.

4.6 Soluționarea disputelor în situațiile în care nu se poate obține consensul

4.6.1 Principiul consensului trebuie urmărit în orice moment și în toate etapele activității de standardizare, atât pentru elaborarea sau revizuirea standardelor române originale, cât și pentru participarea la standardizarea europeană și internațională.

4.6.2 În cazul în care nu se poate ajunge la consens, cu toate eforturile depuse de președinte, se aplică procedura de vot cu majoritate simplă, consemnându-se orice opoziție susținută.

4.6.3 În situații excepționale, dacă nici după aplicarea votului nu se poate ajunge la o decizie și disputa persistă, se solicită soluționarea prin intermediul CS ASRO. Decizia CS ASRO este definitivă și trebuie respectată de toate părțile implicate.

4.7 Drepturi de proprietate intelectuală

4.7.1 Aspecte privind standardele și documentele de standardizare

Standardele și alte documente de standardizare, aprobate în vederea publicării, trebuie să conțină o mențiune privind drepturile de autor și nu trebuie reproduse sau difuzate sub nicio formă fără acordul prealabil scris al ASRO.

4.7.2 Aspecte privind activitatea comitetelor tehnice

Membrii comitetelor tehnice naționale și experții desemnați în grupurile de lucru își aduc contribuția la elaborarea proiectelor de standarde naționale/europene/internaționale, în scopul dezvoltării activității de standardizare, care este considerată suport pentru dezvoltarea economico-socială. Prin elaborarea, revizuirea și modificarea standardelor sau a altor documente de standardizare, membrii comitetelor tehnice naționale participă la activitatea de creație colectivă, având drept rezultat publicarea standardelor aprobate. În acest sens, membrii comitetelor tehnice române trebuie să-și exprime acordul de a transfera drepturile asupra contribuțiilor lor intelectuale incluse în conținutul standardelor (române originale și/sau europene/internaționale) către ASRO și/sau organizațiile de standardizare europeană/internațională, în condiții rezonabile și în mod expres, spre beneficiul standardizării în general.

4.7.3 Aspecte privind drepturile de proprietate intelectuală esențiale (brevete)

Activitatea comitetelor tehnice de standardizare se bazează pe relații de colaborare, schimb de opinii și experiență între reprezentanți din industrie, autorități, cercetare – inovare, mediu academic și alte părți interesate, care trebuie să informeze ASRO cu privire la existența unui drept de proprietate intelectuală (drepturi de autor și/sau brevet) considerat relevant sau esențial pentru elaborarea și aplicarea unui standard.

În acest caz, comitetul tehnic stabilește cel mai bun mod de a aborda această situație.

Elementele care fac obiectul unor drepturi de proprietate intelectuală esențiale se pot include într-un standard național numai în cazul în care:

- elementele respective sunt absolut necesare, fără însă a constitui o cerință a standardului și
- titularul dreptului de proprietate intelectuală este de acord să le pună la dispoziție, în condiții rezonabile și nediscriminatorii.

În preambulul standardului trebuie să apară un alineat distinct prin care se atrage atenția asupra elementelor incluse în standard, care fac obiectul drepturilor de proprietate intelectuală esențiale.

4.7.4 Protecția datelor și a documentelor

Proiectele de standarde și/sau documentele de standardizare aflate în curs de elaborare sunt considerate documente de lucru ale comitetelor tehnice și numai în acest scop pot fi difuzate către membrii comitetelor tehnice. În scopul consultării documentelor de lucru, membrii comitetelor tehnice pot accesa în regim controlat, pe bază de parole, bazele de date care conțin documentele în format electronic (fișiere). Difuzarea tuturor documentelor de lucru se realizează numai cu aplicarea elementelor de securitate stabilite de ASRO.

4.8 Coordonarea activității de standardizare națională

Consiliul de Standardizare al ASRO reprezintă structura de coordonare a activității tehnice de standardizare națională, inclusiv a activității comitetelor tehnice române, prin exercitarea atribuțiilor stabilite de ASRO.

5 Program de standardizare națională

5.1 Programul de standardizare națională se stabilește anual de ASRO pe baza propunerilor de programe de standardizare ale comitetelor tehnice române și se poate actualiza periodic, în funcție de evoluția activității de standardizare la nivel european și internațional, propunerile de teme noi de standardizare din partea părților interesate, necesitatea de asigurare a mentenanței standardelor române originale, corelarea permanentă cu reglementările în vigoare și interesul național.

Proiectul programului de standardizare națională se publică pe pagina de internet a ASRO în scopul consultării publice pentru o perioadă de 30 de zile și se aprobă de ASRO.

Forma finală a programului de standardizare națională se publică pe pagina de internet a ASRO.

5.2 Fiecare comitet tehnic își desfășoară activitatea pe baza unui program de standardizare anual care cuprinde teme ce aparțin domeniului de activitate aferent. Fiecare temă de standardizare trebuie să se distingă prin indicativ și titlu.

5.3 Temele din programul de standardizare se referă la:

- a) adoptarea de standarde europene ca standarde române;
- b) adoptarea de standarde internaționale ca standarde române;
- c) informarea cu privire la proiecte de standarde europene și internaționale ale căror faze de vot stabilite pe plan european/internațional se regăsesc în anul în curs;
- d) elaborarea, revizuirea sau modificarea standardelor române originale;
- e) examinarea periodică a standardelor române originale în vigoare.

6 Elaborare standarde române originale

6.1 Etape de elaborare a unui proiect de standard român original

Elaborarea unui proiect de standard român original cuprinde următoarele etape:

- propunere de temă nouă;
- anteproiect (AP);
- proiect de comitet (PC);
- anchetă publică (PA);
- proiect de standard (PS);
- aprobare și publicare.

Procesul de elaborare a proiectelor de standarde române originale și termenele recomandate sunt prezentate în figura 1.

6.2 Propunere de temă nouă

Toate părțile interesate (autorități publice, producători, consumatori, asociații profesionale etc.), inclusiv membrii comitetelor tehnice române pot să transmită la ASRO propuneri de teme noi de standardizare sau de revizuire a standardelor existente, de exemplu atunci când consideră că anumite cerințe de proiectare, fabricație, încercări etc. nu sunt incluse în alte standarde române originale și/sau europene/internaționale adoptate ca standarde române.

Activitatea de elaborare a standardelor presupune alocarea resurselor necesare, astfel încât lucrările să se încadreze într-un interval de timp stabilit.

6.2.1 Propunerea de temă pentru elaborarea unui standard nou sau pentru revizuirea unui standard trebuie documentată și justificată din punct de vedere tehnic și economic de autorul propunerii.

Autorul propunerii trebuie să completeze formularul din anexa D, atât în limba română cât și în engleză, menționând următoarele:

- a) titlul, domeniul de aplicare, scopul și justificarea propunerii, avantajele economice, condițiile tehnice de proiectare/construcție/funcționare, cerințele de securitate și sănătate publică etc.;
- b) tipul standardului propus;
- c) corelarea cu reglementările tehnice în vigoare și cu legislația aplicabilă;
- d) existența unor drepturi de proprietate intelectuală incidente.

6.2.2 Propunerile de teme noi de standardizare și cele pentru revizuirea standardelor trebuie însoțite de un anteproiect sau cel puțin de un rezumat care să menționeze aspectele principale și titlurile articolelor corespunzătoare din standard (cuprins).

În unele cazuri, anteproiectul poate fi un document normativ elaborat de o organizație internațională, europeană sau națională, alta decât o organizație de standardizare, precum și un standard național al altei țări. În această situație, pentru a putea utiliza documentul respectiv ca suport tehnic, ASRO trebuie să se asigure că drepturile de proprietate intelectuală sunt respectate.

Anteproiectul poate avea la bază și un standard internațional cu un grad de corespondență neechivalent (a se vedea SR 10000-8).

6.2.3 Propunerea de temă pentru elaborarea unui standard nou sau pentru revizuirea unui standard se repartizează de ASRO comitetului tehnic național de profil în vederea examinării.

Dacă o temă corespunde domeniilor de activitate ale mai multor comitete tehnice, se stabilește, prin înțelegere între acestea, un comitet tehnic care va prelua responsabilitatea conducerii și elaborării lucrărilor, în colaborare cu celelalte comitete tehnice. În caz de divergență, atribuirea temei de standardizare este stabilită de CS ASRO.

Dacă propunerea de temă nouă de standardizare nu corespunde cu domeniul de activitate al niciunui comitet tehnic național, ASRO, împreună cu autorul propunerii și alte părți interesate, examinează oportunitatea propunerii și investighează posibilitatea înființării unui nou comitet tehnic.

6.2.4 În termen de o lună de la primire, comitetul tehnic român trebuie să transmită avizul privind acceptarea sau respingerea propunerii de temă nouă la ASRO. Avizul comitetului tehnic român trebuie să se bazeze pe examinarea următoarelor aspecte:

- a) existența unui standard european sau internațional publicat sau în curs de elaborare cu același domeniu de aplicare, caz în care propunerea se respinge;

- b) relevanța pentru piață și impactul asupra competitivității companiilor și întreprinderilor mici și mijlocii din domeniu;
- c) posibilitatea facilitării accesului pe piață și înlăturării barierelor tehnice din calea circulației mărfurilor;
- d) promovarea rezultatelor cercetării-inovării;
- e) posibilitatea ca standardul să fie citat în legislație;
- f) respectarea intereselor consumatorilor, a cerințelor de securitate, de siguranță în funcționare, de protecție a muncii și de protecție a mediului;
- g) asigurarea interoperabilității;
- h) alte părți interesate.

6.2.5 Pentru informarea părților interesate, propunerea de temă nouă avizată de CT se anunță de ASRO pe pagina de internet și în Buletinul Standardizării.

6.2.6 Notificare

6.2.6.1 Dacă propunerea de temă pentru elaborarea unui standard nou sau pentru revizuirea unui standard este acceptată de comitetul tehnic, reprezentantul ASRO trebuie să facă demersurile necesare pentru notificarea la CEN sau la CENELEC.

6.2.6.2 La finalul perioadei de notificare în rândul țărilor membre CEN/CENELEC, care durează aproximativ două luni, sunt posibile următoarele situații:

- dacă de la nivel european nu există nici un răspuns, proiectul de standard se elaborează la nivel național. În cazul în care tema de standardizare prezintă interes pentru un organism național de standardizare dintr-un alt stat și ASRO primește din partea acestuia o solicitare de participare la lucrări, experții desemnați pot să participe în calitate de observatori la lucrările comitetului tehnic român;
- dacă tema de standardizare prezintă interes la nivel european și ASRO este informat în acest sens de CEN sau CENELEC, lucrările la nivel național se sistază în baza obligației de standstill. În acest caz, comitetul tehnic român poate să desemneze un expert care să participe în grupul de lucru constituit la nivel european pentru elaborarea proiectului de standard (a se vedea articolul 7). Responsabilitatea pentru conținutul tehnic al proiectului final de standard european nu revine comitetului tehnic român.

6.2.6.3 Dacă elaborarea proiectului de standard continuă la nivel național, tema se înscrie în programul de standardizare al comitetului tehnic român și i se atribuie un număr unic de înregistrare care va deveni indicativul viitorului standard român.

6.2.6.4 În urma consultării cu președintele și secretarul, reprezentantul ASRO stabilește termenele până la care se pot derula etapele de elaborare a proiectului de standard, luând în considerare complexitatea subiectului abordat, timpul alocat fiecărei etape și solicitarea părților interesate.

6.3 Anteproiect (AP)

Anteproiectul de standard (AP) trebuie elaborat de autorul propunerii. În cazuri justificate, anteproiectul se poate elabora și de:

- a) un membru sau un grup de membri ai comitetului tehnic,
- b) o parte interesată sau un grup de părți interesate, nereprezentate în comitetul tehnic,
- c) secretarul comitetului tehnic.

În toate cazurile, comitetul tehnic român trebuie să stabilească o perioadă de timp rezonabilă care să permită documentarea și elaborarea anteproiectului, dar nu mai mult de 1,5 luni.

Anteproiectul se transmite secretarului comitetului tehnic român pentru a fi difuzat membrilor comitetului tehnic.

6.4 Proiect de comitet (PC)

În vederea elaborării proiectului de comitet, secretarul difuzează anteproiectul membrilor comitetului tehnic pentru transmiterea observațiilor până la termenul prevăzut. Membrii comitetului tehnic transmit observațiile prin completarea formularului din anexa E.

Secretarul comitetului tehnic trebuie să întocmească sinteza observațiilor primite. Analiza observațiilor și definitivarea textului se desfășoară în ședința comitetului tehnic prin obținerea consensului, având în vedere încadrarea în termenele stabilite. Pentru obținerea consensului, membrii comitetului tehnic pot fi consultați și prin corespondență.

Proiectul de comitet care a fost convenit de comitetul tehnic se transmite de secretar la ASRO pentru anchetă publică, însoțit de formularul indicat în anexa F completat corespunzător.

6.5 Anchetă publică (PA)

Pe baza proiectului de comitet, reprezentantul ASRO demarează ancheta publică (PA), etapă în care orice parte interesată poate face comentarii, observații sau obiecții asupra proiectului de anchetă publică.

Indicativul, titlul proiectului supus anchetei publice și termenul până la care se pot transmite observații se publică în Buletinul Standardizării și se anunță pe pagina de internet a ASRO. Se recomandă ca etapa de anchetă publică să fie două luni de la data publicării anunțului, dar nu mai puțin de o lună.

În etapa de anchetă publică, proiectul trebuie să fie disponibil public, în format PDF și cu marcajul digital „*Document de lucru ASRO - Reproducere interzisă*” inserat pe fundalul textului. Reprezentantul ASRO trebuie să transmită proiectul PA tuturor părților interesate care l-au solicitat în etapa de anchetă publică și să comunice termenul până la care trebuie să se transmită observațiile.

În cadrul etapei de anchetă publică, proiectele trebuie analizate și de compartimentele de specialitate ale ASRO pentru a verifica dacă au fost respectate principiile de standardizare, corespondența cu alte standarde, terminologia, metodologia și regulile de redactare indicate în SR 10000-6. Reprezentantul ASRO trebuie să transmită secretarului comitetului tehnic toate observațiile primite, atât cele din cadrul ASRO, cât și cele de la părțile interesate.

Secretarul comitetului tehnic trebuie să întocmească sinteza observațiilor primite în etapa de anchetă publică (PA), utilizând același formular indicat în anexa E, care a fost completat inițial de membrii comitetului tehnic pentru transmiterea observațiilor. Secretarul comitetului tehnic trebuie să transmită sinteza observațiilor membrilor comitetului tehnic împreună cu invitația de participare la ședința comitetului pentru analiza observațiilor și definitivarea textului proiectului de standard. Părțile interesate care au făcut observații și nu sunt membri ai comitetului tehnic pot fi invitate la ședința de analiză a observațiilor.

Atunci când observațiile primite în etapa de anchetă publică sunt numeroase și pot să determine modificarea proiectului pentru anchetă publică (PA), comitetul tehnic și/sau ASRO poate să decidă reluarea etapei de anchetă publică.

Dacă în etapa de anchetă publică se evidențiază o poziție divergentă persistentă, fiind justificată din punct de vedere tehnic, condiții de securitate, sănătate, mediu, încercări, corelare cu reglementări tehnice în vigoare etc. față de anumite aspecte tratate în proiectul de standard, președintele comitetului tehnic trebuie să facă demersurile necesare pentru a obține consensul. Dacă disputa nu poate fi soluționată în comitetul tehnic, părțile rămase în divergență se pot adresa CS ASRO.

CS ASRO decide asupra modului de soluționare a disputei, în prezența părților rămase în divergență și a președintelui comitetului tehnic. ASRO trebuie să comunice hotărârea CS ASRO tuturor părților interesate.

Proiectul pentru care s-a obținut consensul membrilor comitetului tehnic român asupra observațiilor primite în anchetă publică, împreună cu formularul indicat în anexa G completat corespunzător, se transmite de secretar la ASRO.

6.6 Proiect de standard (PS)

Pentru a supune proiectul de standard aprobării și publicării, reprezentantul ASRO trebuie să completeze dosarul proiectului de standard cu toate elementele necesare și să îl transmită spre avizare compartimentelor de specialitate din ASRO.

6.7 Aprobare și publicare

Proiectul de standard avizat se transmite Directorului General al ASRO pentru aprobare. După aprobare, acesta are statut de standard român, intră în vigoare și este disponibil tuturor utilizatorilor.

Indicativul, anul și titlul standardului sunt publicate în Buletinul Standardizării și pe pagina de internet ASRO.

Standardele române originale se includ automat în ciclul de mentenanță al standardelor.

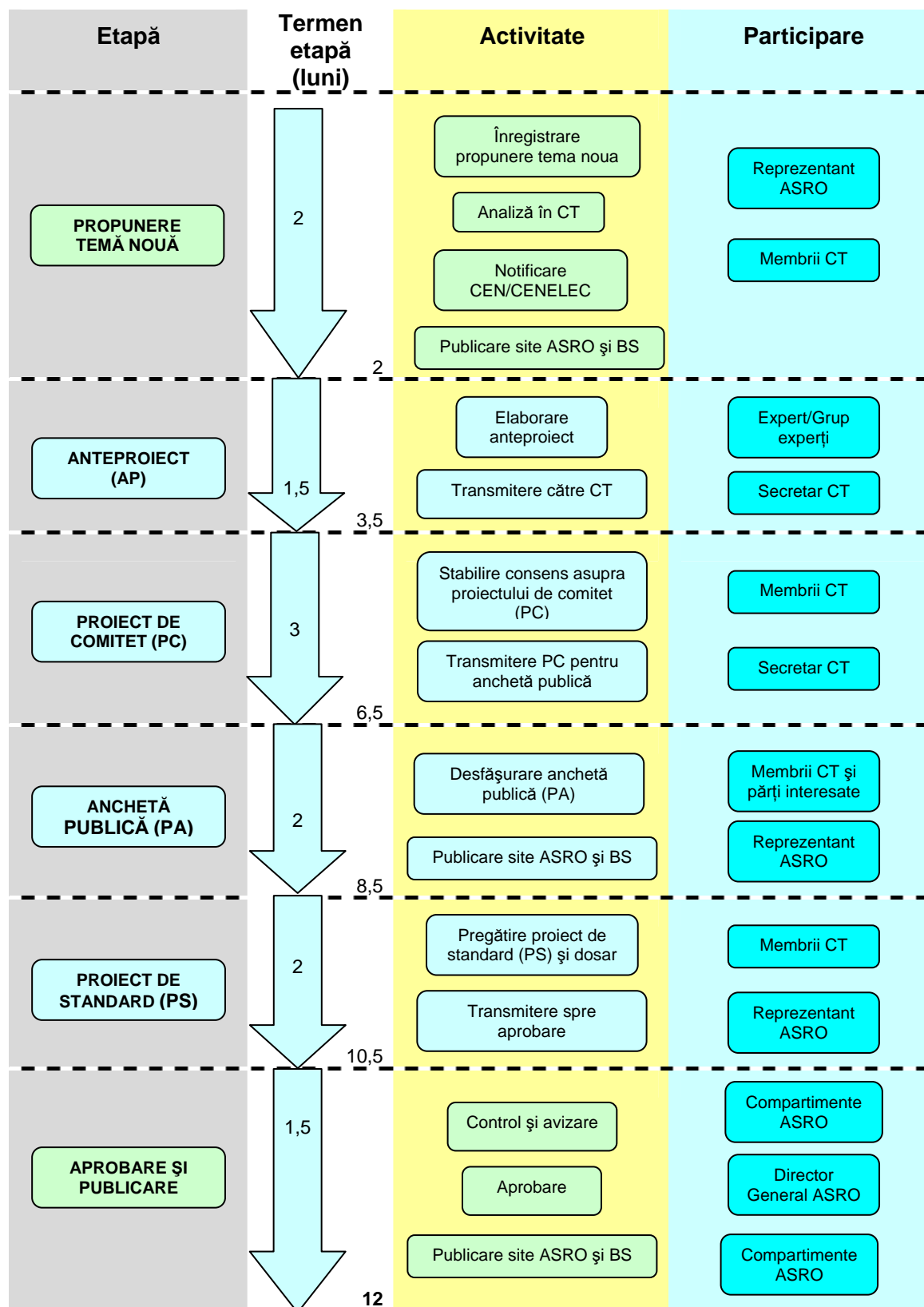

Figura 1 – Procesul de elaborare a standardelor române originale

7 Participare la standardizarea europeană și internațională

7.1 Standardizare europeană – Aspecte generale

7.1.1 Activitatea de standardizare europeană se desfășoară în cadrul organizațiilor europene de standardizare: Comitetul European de Standardizare (CEN), Comitetul European de Standardizare pentru Electrotehnică (CENELEC) și Institutul European de Standardizare în Telecomunicații (ETSI).

Procedurile și regulile privind activitatea de standardizarea europeană sunt stabilite prin Regulamentul Intern CEN/CENELEC - Partea 2, respectiv prin Directivele ETSI (Regulile de Procedură ale ETSI). Ca parte a sistemului european de standardizare, organismul național de standardizare – ASRO are obligația de a respecta aceste reguli și proceduri.

7.1.2 Principiul de bază al standardizării europene este *principiul delegației naționale* care presupune exprimarea punctului de vedere național (nu individual, al unei entități sau grup) în procesul de elaborare a standardelor și a documentelor de standardizare europene.

7.1.3 Comitetele tehnice europene sunt alcătuite din membri, secretar și președinte. Membrii comitetelor tehnice europene sunt organismele naționale de standardizare, prin reprezentanți desemnați. Comitetele tehnice europene își desfășoară activitatea pe baza unui program de lucru aprobat. Structura de coordonare a activității acestora este Boardul Tehnic.

Lucrările de standardizare ale comitetelor tehnice europene, inclusiv cele ale altor structuri tehnice, aflate în responsabilitatea și sub coordonarea CEN, CENELEC și ETSI se concretizează în activitatea comitetelor tehnice române prin:

- urmărirea propunerilor de teme noi de standardizare și a evoluției proiectelor aflate în diverse etape de elaborare;
- nominalizarea experților tehnici români și a delegaților naționali la lucrările grupurilor de lucru și ale comitetelor tehnice europene;
- stabilirea poziției naționale cu privire la propunerile de teme noi de standardizare;
- formularea și transmiterea comentariilor/observațiilor la proiectele de standarde europene sau a documentelor de standardizare europeană în curs de elaborare;
- transmiterea votului național;
- adoptarea standardelor europene la nivel național, concomitent cu anularea standardelor române conflictuale.

7.2 Standarde europene și alte documente de standardizare europeană

Principalul rezultat al activității de standardizare europeană este standardul european. Standardele europene au un rol important în armonizarea Pieței Unice europene și sunt instrumente recunoscute de sprijinire a legislației și politicilor publice.

Documentele de standardizare europeană publicate de CEN, CENELEC și ETSI sunt, în principal: documente de armonizare (HD - specifice CENELEC), specificații tehnice (TS), rapoarte tehnice (TR), ghiduri, acorduri CEN/CENELEC ale unui workshop (CWA - documente care nu sunt elaborate în comitetele tehnice), standarde ETSI (ES).

7.3 Participarea comitetelor tehnice române la activitatea de standardizare europeană

7.3.1 Generalități

Membrii comitetelor tehnice române participă activ la elaborarea standardelor și/sau a documentelor de standardizare europeană, în comitetele tehnice europene corespondente. Participarea poate fi:

- prin exprimarea punctului de vedere în cadrul comitetului tehnic român, în scopul stabilirii poziției naționale în etapele elaborării standardelor și/sau documentelor de standardizare europene;
- ca experți în grupurile de lucru ale comitetelor tehnice europene; sau
- ca delegați naționali la reuniunile comitetelor tehnice europene.

NOTĂ – Se recomandă ca delegația națională la reuniunile comitetelor tehnice europene să fie alcătuită din maximum 3 membri.

În fiecare etapă de elaborare a unui standard sau a unui document de standardizare europeană, care se încheie cu vot, prin platforma electronică, reprezentatul ASRO transmite votul care exprimă poziția națională stabilită de comitetul tehnic și răspunsul la întrebările asociate etapei.

Atunci când un comitet tehnic român nu obține consensul cu privire la poziția națională sau nu se identifică interes național asupra subiectului, se transmite un vot cu abținere. Un vot negativ trebuie însoțit întotdeauna de justificări.

Etapele de elaborare a standardelor europene sunt:

- propunere de temă nouă;
- elaborarea proiectului de lucru;
- etapă de comitet;
- anchetă publică;
- vot formal;
- aprobare și publicare.

În vederea asigurării coerenței în sistemul de standardizare, aceste etape sunt asemănătoare cu cele de la nivel internațional.

Procesul de elaborare a standardelor europene se prezintă în tabelul 1.

Procesul de elaborare a documentelor de standardizare europeană (TS, TR) este asemănător cu procesul de elaborare a standardelor europene. Comitetele tehnice române pot participa la elaborarea acestora, urmând etapele caracteristice acestor documente.

7.3.2 Propunere de temă nouă

Orice parte interesată poate să propună elaborarea / revizuirea unui standard european sau a unui document de standardizare europeană, prin transmiterea unei propuneri de temă nouă la ASRO.

La primirea unei propuneri de temă nouă, fie de la nivel european, fie de la nivel național, comitetul tehnic român trebuie să stabilească poziția națională ținând seama de următoarele elemente:

- utilitatea standardului propus pe piața românească;
- interesul exprimat de părțile interesate;
- analiza patrimoniului de standarde pentru a se stabili dacă există standarde române originale conflictuale și relațiile cu celelalte standarde române;
- legătura cu reglementările naționale.

În cazul în care comitetul tehnic român a identificat că proiectul de standard european este susceptibil de a intra în conflict cu o reglementare națională, secretarul comitetului tehnic anunță autoritatea responsabilă, dacă aceasta nu face parte din comitet, și o invită să participe la lucrări.

După obținerea consensului în comitetul tehnic, reprezentantul ASRO exprimă poziția națională prin vot, însoțit de răspunsul la întrebările asociate și observațiile convenite.

7.3.3 Elaborare proiect de lucru

Pentru elaborarea unui proiect de lucru, comitetul tehnic european stabilește, de regulă, un grup de lucru căruia îi atribuie această sarcină.

În această etapă, în funcție de interes și disponibilitate, pot participa experți români care sunt înscriși în grupul de lucru european de către reprezentantul ASRO. Pe parcursul activității, experții români trebuie să informeze periodic comitetul tehnic român asupra evoluției lucrărilor.

7.3.4 Etapă de comitet

Această etapă are ca obiectiv obținerea consensului asupra conținutului proiectului de lucru.

La nivel național, membrii comitetului tehnic român analizează textul proiectului de lucru, formulează observațiile și stabilesc dacă există diferențe între cerințele proiectului și prevederile reglementărilor naționale în vigoare și/sau condițiile naționale particulare care, de regulă, trebuie făcute cunoscute la nivel european până la etapa de anchetă publică.

În cazul în care comitetul tehnic român stabilește că proiectul de standard european este în contradicție cu o reglementare națională, secretarul comitetului tehnic contactează autoritatea de reglementare responsabilă, în vederea introducerii în textul standardului european a divergențelor de tip A și/sau a condițiilor naționale particulare, pentru informarea asupra obligațiilor legale naționale și/sau a caracteristicilor sau practicilor naționale.

7.3.5 Ancheta publică

În etapa de anchetă publică toate părțile interesate de la nivel național pot să consulte și să-și exprime punctul de vedere asupra proiectului de standard european. Etapa se încheie prin vot, care poate fi însoțit de observații generale, tehnice, editoriale sau legate de reglementările naționale. Proiectul de standard european se identifică în această etapă cu indicativul prEN [număr].

ASRO trebuie să informeze, prin publicare pe pagina de internet și în Buletinul Standardizării, data de începere și finalizare a anchetei publice a proiectelor de standarde europene și să pună la dispoziția tuturor părților interesate, la cerere, proiectele de standarde.

Membrii comitetului tehnic român sunt informați cu privire la intrarea în anchetă publică a proiectelor de standarde europene și pot accesa textele proiectelor pe platformele electronice ale organizațiilor europene de standardizare. Pentru transmiterea observațiilor se utilizează formularul indicat în anexa H.

Comitetul tehnic român trebuie să stabilească poziția națională, luând în considerare toate observațiile primite de la părțile interesate și efectele posibile pentru piața românească ale adoptării standardului european ca standard român identic. Trebuie convenite observațiile și, dacă este cazul, trebuie stabilite divergențele de tip A și/sau condițiile naționale particulare împreună cu autoritatea de reglementare responsabilă.

La încheierea perioadei de anchetă publică, reprezentantul ASRO transmite prin vot poziția națională.

7.3.6   Vot formal

În funcție de rezultatul anchetei publice se poate renunța la această etapă.

Etapa de vot formal reprezintă etapa în care textul final al proiectului de standard european circulă la membrii naționali ai CEN/CENELEC. În această etapă, proiectul de standard european este identificat prin indicativul FprEN [număr]. Etapa se încheie cu vot, care poate fi însoțit numai de observații editoriale.

La nivel național, membrii comitetul tehnic român au acces la proiectul de standard european aflat în etapa de vot formal, în vederea stabilirii poziției naționale. Dacă se stabilește transmiterea unui vot negativ, exprimarea acestei poziții trebuie însoțită de argumente tehnice temeinice.

La încheierea etapei, reprezentantul ASRO transmite prin vot poziția națională.

7.3.7   Aprobare și publicare

Textele standardelor europene aprobate sunt puse la dispoziția organismelor naționale de standardizare, care au obligația să le adopte identic și să le publice la nivel național (a se vedea articolul 8 din acest standard).

ASRO publică pe pagina de internet și în Buletinul Standardizării lista standardelor europene și a documentelor de standardizare europeană aprobate.

Tabelul 1 – Procesul de elaborare a proiectelor de standarde europene și internaționale

Standardizare internațională				Standardizare europeană			
Etapă	Document asociat	Implicare ASRO	Etapă	Document asociat	Implicare ASRO		
<i>Etapa preliminară</i>	<i>Temă de lucru preliminară (PWI - Preliminary work item)</i>	<i>Evaluare interes național</i>	<i>Etapa preliminară</i>	<i>Temă de lucru preliminară (PWI - Preliminary work item)</i>	<i>Evaluare interes național</i>		
Etapă de propunere	Propunere de temă nouă (NP - New work item proposal)	Analiză CT Desemnare experți Observații / vot	Etapă de propunere	Propunere de temă nouă (NWI - New work item proposal)	Analiză CT Desemnare experți Observații / vot		
Etapă de elaborare	Proiect de lucru (WD - Working draft)	Participare experți desemnați	Etapă de elaborare	Proiect de lucru (WD - Working draft)	Participare experți desemnați		
Etapă de comitet	Proiect de comitet (CD - Committee draft)	Analiză CT Formulare observații Participare delegați naționali	Etapă de comitet ¹⁾	Proiecte de lucru (WD - Working draft)	Analiză CT Formulare observații Participare delegați naționali		
Etapă de anchetă	Proiect pentru anchetă (ISO/DIS; IEC/CDV ²⁾ - Enquiry draft)	Publicare site ASRO și BS Analiză CT Observații / vot	Etapa de anchetă	Proiect pentru anchetă (pREN - Enquiry draft)	Publicare site ASRO și BS Analiză CT Observații / vot		
Etapă de aprobare	Proiect final de standard internațional (FDIS - Final draft International Standard)	Analiză CT Vot	Etapă de vot formal	Proiect final (FpREN - Final draft)	Analiză CT Vot		
Etapă de publicare	Standard internațional (ISO; IEC)	Publicare site ASRO și BS Adoptare ca SR <i>la cerere</i>	Etapă de aprobare și publicare	Standard european EN	Publicare site ASRO și BS Adoptare ca SR		

¹⁾ La nivel european această etapă este numită procedură de comitet tehnic și se desfășoară în mod diferit la CEN și CENELEC
CEN – Cel puțin un document de lucru este circulat în comitetul tehnic pentru informare, nu pentru anchetă tehnică
CENELEC – Se numește anchetă de secretariat și sunt circulate mai multe proiecte de lucru până la atingerea consensului

²⁾ ISO/DIS – Proiect de standard internațional;
IEC/CDV – Proiect de comitet pentru vot

7.4 Standardizare internațională – Aspecte generale

7.4.1 Activitatea de standardizare internațională se desfășoară în cadrul Organizației Internaționale de Standardizare (ISO) și al Comisiei Electrotehnice Internaționale (IEC). Procedurile și regulile pentru lucrările tehnice sunt stabilite prin Directivele ISO/IEC.

Ca membru al organizațiilor internaționale de standardizare ISO și IEC, organismul național de standardizare – ASRO are obligația să respecte aceste reguli și proceduri.

7.4.2 Comitetele tehnice române stabilesc statutul de participare (membru participant – P sau observator – O) în comitetele și/sau subcomitetele tehnice ISO și IEC ale căror domenii de activitate prezintă interes pentru România. ASRO notifică statutul de participare stabilit la organizațiile internaționale de standardizare.

Indiferent de statutul de participare într-un comitet tehnic internațional, membru P sau membru O, aceasta nu implică în mod automat același statut în subcomitetele comitetului tehnic respectiv.

În calitate de membru P, comitetul tehnic român participă activ la lucrări, având obligația de a vota toate documentele transmise în cadrul comitetelor sau subcomitetelor tehnice internaționale. Pentru IEC, calitatea de membru P presupune și obligația de a desemna experți în grupurile de lucru și de a participa la reuniunile comitetelor și/sau ale subcomitetelor internaționale.

În calitate de membru O, comitetul tehnic român urmărește lucrările ca observator, primește documentele, poate vota și trimite observații și de asemenea, poate participa la reuniuni (prin reprezentanții săi) ca observator.

La solicitarea părților interesate și pe baza hotărârii comitetului tehnic român corespondent sau a CS ASRO în cazul în care nu există un astfel de comitet tehnic, ASRO poate vota în etapele de anchetă și de aprobare finală și la comitetele sau subcomitetele internaționale la care nu este membru P sau membru O.

7.4.3 Principiul de bază al standardizării internaționale este *principiul delegației naționale* care presupune exprimarea punctului de vedere național (nu individual, al unei entități sau grup) în procesul de elaborare a standardelor și a documentelor de standardizare internaționale.

7.4.4 Comitetele tehnice internaționale sunt alcătuite din membri, secretar și președinte. Membrii comitetelor tehnice internaționale sunt organisme naționale de standardizare, prin reprezentanți desemnați. Comitetele tehnice internaționale își desfășoară activitatea pe baza unui program de lucru aprobat. Structura de coordonare a activității acestora este *Technical Management Board* la ISO, respectiv *Standardisation Management Board* la IEC.

Lucrările de standardizare ale comitetelor sau subcomitetelor tehnice internaționale la care ASRO este membru se concretizează în activitatea comitetelor tehnice române prin:

- urmărirea propunerilor de teme noi de standardizare și a evoluției proiectelor aflate în curs de elaborare;
- nominalizarea experților tehnici români și a delegaților naționali la lucrările grupurilor de lucru, subcomitetelor și comitetelor tehnice internaționale;
- stabilirea poziției naționale cu privire la propunerile de teme noi de standardizare (doar în cazul comitetelor la care ASRO este membru P);
- stabilirea și transmiterea observațiilor/comentariilor naționale cu privire la proiectele de standarde internaționale sau documentele de standardizare internațională în curs de elaborare;

- transmiterea votului național (numai în cazul comitetelor la care ASRO este membru P);
- adoptarea standardelor internaționale la nivel național, la solicitarea unei părți interesate.

7.5 Standarde internaționale și alte documente de standardizare internațională

Principalul rezultat al activității de standardizare internațională este standardul internațional, identificat prin sigla ISO sau IEC, număr și an de aprobare.

Documentele de standardizare internațională publicate de ISO și IEC sunt, în principal: specificații tehnice (TS), specificații disponibile public (PAS), rapoarte tehnice (TR), ghiduri, acorduri ISO ale unui workshop (IWA - documente care nu sunt elaborate în comitetele tehnice).

7.6 Participarea comitetelor tehnice române la activitatea de standardizare internațională

7.6.1 Generalități

Membrii comitetelor tehnice române participă activ la elaborarea standardelor și/sau a documentelor de standardizare internațională, în comitetele și subcomitetele tehnice internaționale corespondente. Participarea poate fi:

- prin exprimarea punctului de vedere în cadrul comitetului tehnic român pentru a se stabili poziția națională în cadrul etapelor de elaborare a standardelor internaționale și/sau a documentelor de standardizare internațională;
- ca experți în grupurile de lucru ale comitetelor tehnice internaționale, sau
- ca delegați naționali la reuniunile comitetelor tehnice internaționale.

NOTĂ – Se recomandă ca delegația națională la reuniunile comitetelor sau subcomitetelor tehnice internaționale să fie alcătuită din maximum 3 membri.

Atunci când transmite votul, reprezentatul ASRO exprimă poziția națională stabilită de comitetul tehnic.

Atunci când un comitet tehnic român nu obține consensul cu privire la poziția națională sau nu se identifică interes național asupra subiectului, se transmite un vot cu abținere. Un vot negativ trebuie însoțit întotdeauna de justificări.

Etapile de elaborare a standardelor internaționale sunt:

- propunere de temă nouă;
- elaborare proiect de lucru;
- etapa de comitet;
- anchetă publică;
- aprobare finală;
- publicare.

Procesul de elaborare a documentelor de standardizare internațională (TS, TR, PAS) este asemănător cu procesul de elaborare a standardelor internaționale. Comitetele tehnice române pot participa la elaborarea acestora, urmând etapele caracteristice acestor documente.

Etapile de elaborare a standardelor internaționale sunt prezentate în tabelul 1.

7.6.2 Propunere de temă nouă

La primirea unei propuneri de temă nouă privind elaborarea / revizuirea unui standard internațional sau a unui document de standardizare internațională, comitetul tehnic român trebuie să stabilească poziția națională ținând seama de următoarele elemente:

- utilitatea standardului propus pe piața românească;
- interesul exprimat de părțile interesate;
- analiza patrimoniului de standarde pentru a se stabili o posibilă conflictualitate cu standardele române originale și relațiile cu celelalte standarde române;
- legătura cu reglementările naționale.

Pentru comitetele și subcomitetele tehnice internaționale la care ASRO este membru P, după obținerea consensului în comitetul tehnic român, reprezentantul ASRO exprimă poziția națională, prin vot.

Un vot negativ trebuie însoțit de o declarație justificativă. La ISO, această declarație este necesară și pentru un vot pozitiv. Fără această declarație votul nu este luat în considerare.

În această etapă, pentru comitetele și subcomitetele tehnice internaționale la care ASRO este membru O sau nu este membru nu se poate exprima o poziție națională.

7.6.3 Elaborare proiect de lucru

Pentru elaborarea unui proiect de lucru, comitetul sau subcomitetul tehnic internațional stabilește, de regulă, un grup de lucru căruia îi atribuie această sarcină. În această etapă, proiectul de lucru se identifică cu indicativul WD [număr].

În această etapă, în funcție de interes și disponibilitate, pot participa doar experții români care sunt înscriși în grupul de lucru internațional de către reprezentantul ASRO. Pot fi nominalizați experți numai în grupurile de lucru ale comitetelor sau subcomitetelor tehnice internaționale la care ASRO este membru P. Pe parcursul activității, experții români trebuie să informeze periodic comitetul tehnic român asupra evoluției lucrărilor.

Această etapă se încheie atunci când este disponibil un proiect de lucru pentru a fi circulat tuturor membrilor comitetului sau subcomitetului tehnic internațional, fiind înregistrat ca CD [număr].

Comitetul sau subcomitetul tehnic internațional poate decide să treacă peste această etapă, caz în care etapa de elaborare a unui proiect de lucru se încheie cu disponibilitatea unui proiect pentru anchetă publică (DIS la ISO, respectiv CDV la IEC) pentru a fi circulat tuturor membrilor comitetului sau subcomitetului tehnic internațional.

7.6.4 Etapă de comitet

Această etapă este prima etapă în care sunt luate în considerare comentariile transmise de organismele naționale de standardizare. În această etapă, proiectul de lucru se identifică cu indicativul CD [număr].

La nivel național, membrii comitetului tehnic român analizează textul proiectului și stabilesc poziția națională referitoare la trimiterea acestuia în anchetă publică. Pentru comitetele sau subcomitetele tehnice internaționale ISO la care ASRO este membru P, reprezentantul ASRO exprimă această poziție prin vot. Pentru comitetele sau subcomitetele tehnice internaționale IEC la care ASRO este membru P se pot transmite numai comentarii.

La comitetele sau subcomitetele tehnice internaționale la care ASRO este membru O, se pot transmite numai comentarii, fără vot.

Pentru comitetele și subcomitetele tehnice internaționale la care ASRO nu este membru nu se poate exprima o poziție națională în această etapă.

7.6.5 Anchetă publică

În etapa de anchetă publică toate părțile interesate de la nivel național pot să consulte și să își exprime punctul de vedere asupra proiectului de standard internațional. În această etapă, proiectul de lucru se identifică prin indicativul ISO/DIS [număr] sau IEC/CDV [număr].

ASRO trebuie să informeze, prin publicare, pe pagina de internet și în Buletinul Standardizării, data de începere și finalizare a anchetei publice a proiectelor de standarde internaționale și să pună la dispoziția tuturor părților interesate, la cerere, proiectele de standarde.

Membrii comitetului tehnic român sunt informați cu privire la începerea anchetei publice a proiectelor de standarde internaționale și pot accesa textele proiectelor pe platformele electronice ale organizațiilor internaționale de standardizare. Pentru transmiterea observațiilor se utilizează formularul indicat în anexa H.

La nivel național, comitetul tehnic român analizează textul proiectului de standard internațional și stabilește poziția națională, luând în considerare și observațiile/comentariile primite de la alte părți interesate.

Reprezentantul ASRO exprimă prin vot această poziție, însoțită sau nu de comentarii (editoriale, generale sau tehnice). Pentru comitetele sau subcomitetele internaționale la care ASRO este membru P, votul este obligatoriu, iar pentru comitetele sau subcomitetele internaționale la care ASRO este membru O sau nu este membru, votul este opțional.

7.6.6 Aprobare finală

În funcție de rezultatul anchetei publice, la nivel internațional se poate renunța la această etapă. Proiectele care se elaborează în comun ISO-CEN și IEC-CENELEC parcurg, de regulă, această etapă.

În această etapă toate părțile interesate de la nivel național pot să consulte și să își exprime punctul de vedere asupra proiectului de standard internațional. Etapa de aprobare finală se încheie cu vot. Votul pozitiv poate fi însoțit numai de observații editoriale. Votul negativ trebuie însoțit de argumente tehnice temeinice.

În etapa de aprobare finală, proiectul se identifică prin indicativul ISO/FDIS [număr] sau IEC/FDIS [număr].

Membrii comitetului tehnic român sunt informați cu privire la începerea etapei de aprobare finală a proiectelor finale de standarde internaționale și pot accesa textele acestor proiecte (numai la ISO) pe platforma electronică a ISO.

Pentru comitetele sau subcomitetele tehnice internaționale la care ASRO este membru P, votul este obligatoriu iar pentru comitetele sau subcomitetele tehnice internaționale la care ASRO este membru O sau nu este membru, votul este opțional.

7.6.7 Publicare

Standardele și documentele de standardizare internațională ISO și IEC se publică și sunt disponibile pentru utilizare.

Textele standardelor sau ale documentelor de standardizare internațională care au fost aprobate sunt puse la dispoziția organismelor naționale de standardizare și pot fi adoptate ca standarde naționale la solicitarea părților interesate.

ASRO publică pe pagina de internet și în Buletinul Standardizării lista standardelor internaționale și a documentelor de standardizare internațională aprobate.

7.7 Asigurarea secretariatelor comitetelor tehnice europene și internaționale

În funcție de interesul național și resursele disponibile, ASRO sau un membru al unui comitet tehnic român poate să asigure secretariatul comitetelor sau subcomitetelor tehnice europene și/sau internaționale, pe baza deciziei CS ASRO. În acest scop, trebuie respectate regulile și procedurile stabilite de organizațiile europene și internaționale de standardizare.

8 Adoptarea standardelor și a documentelor de standardizare europene și internaționale ca standarde române

8.1 Metode de adoptare

Standardele europene, standardele internaționale și documentele de standardizare europeană și/sau internațională se adoptă la nivel național ca standarde române prin una din următoarele metode:

- notă de confirmare (anunț);
- filă de confirmare;
- versiune română.

Indiferent de metoda de adoptare, ASRO notifică adoptarea standardelor europene și internaționale ca standarde române la organizațiile europene și internaționale de standardizare.

În cazul adoptării prin notă sau filă de confirmare, textul standardului este disponibil în versiunile originale, publicate de organizația internațională, respectiv europeană, de standardizare. Versiunea română are același statut ca și versiunea originală (engleză, franceză sau germană) .

Dacă ulterior adoptării standardului prin metoda notei sau filei de confirmare este elaborată și publicată versiunea română a textului, data adoptării lui la nivel național nu se schimbă.

8.2 Adoptarea standardelor și a documentelor de standardizare europene ca standarde române

Standardele europene trebuie adoptate ca standarde române în mod identic concomitent cu anularea standardelor naționale conflictuale.

Condițiile și metodele de adoptare a standardelor europene ca standarde române sunt stabilite în standardul metodologic SR 10000-9. Adoptarea standardelor europene pentru telecomunicații ca standarde române se realizează în conformitate cu standardul metodologic SR 10000-10.

Documentele de standardizare europeană pot fi adoptate ca standarde române la cererea părților interesate. Pentru acestea nu există obligația adoptării identice.

8.3 Adoptarea standardelor și a documentelor de standardizare internaționale ca standarde române

Standardele și documentele de standardizare internaționale pot fi adoptate ca standarde române la cererea părților interesate. Condițiile și metodele de adoptare a standardelor și

documentelor internaționale ca standarde române sunt stabilite în standardul metodologic SR 10000-8.

Standardele internaționale pot fi adoptate ca standarde române în mod identic (IDT) sau cu modificări (MOD).

9 Menținerea standardelor

9.1 Aspecte generale

Menținerea standardelor reprezintă examinarea periodică a standardelor – la intervale care nu depășesc cinci ani – pentru a se constata dacă acestea corespund stadiului actual al tehnicii și cerințelor pieței, în scopul asigurării aplicabilității lor.

În urma examinării, standardele pot fi, după caz:

- a) confirmate, în situația în care sunt considerate corespunzătoare;
- b) modificate, în situația în care sunt necesare anumite schimbări ale conținutului tehnic;
- c) revizuite, în situația în care sunt necesare schimbări majore ale conținutului;
- d) anulate, în situația în care sunt considerate necorespunzătoare sau nu mai sunt necesare.

9.2 Menținerea standardelor române

9.2.1 Standardele române originale trebuie examinate de comitetul tehnic în patrimoniul căruia intră. Examinarea standardelor se efectuează periodic, în conformitate cu prevederile procedurilor interne ale ASRO, rezultatele fiind înregistrate în formularul indicat în anexa I.

Propunerile de anulare și de confirmare a standardelor examinate de comitetele tehnice se anunță de ASRO pe pagina de internet și în Buletinul Standardizării și sunt supuse anchetei publice pe un interval de două luni. În acest scop, se publică indicativele, titlurile standardelor și termenul până la care se pot transmite observații la ASRO. Aceste standarde pot fi consultate de părțile interesate, la cerere.

Pe baza observațiilor primite în timpul anchetei publice, comitetul tehnic român stabilește, prin consens, dacă standardele se confirmă sau se anulează. Standardele confirmate și anulate sunt anunțate pe pagina de internet și în Buletinul Standardizării.

Propunerile de modificare sau de revizuire a standardelor urmează etapele procesului de elaborare descrise la articolul 6 din acest standard.

9.2.2 Examinarea periodică a standardelor europene sau internaționale, adoptate ca standarde române, se efectuează de organizațiile de standardizare care le-au publicat. La solicitarea acestora, comitetele tehnice române propun votul pentru confirmare, modificare, revizuire sau anulare. Reprezentantul ASRO transmite poziția națională prin vot.

9.2.3 Standardele române anulate pot fi standarde române originale și standarde române care au adoptat standarde europene și internaționale, anulate sau înlocuite de organizația de standardizare europeană sau internațională în cadrul căreia au fost elaborate și publicate.

Anexa A
(normativă)
**Rolul, competențele și atribuțiile președintelui
unui comitet tehnic român**

Rolul președintelui unui comitet tehnic este de a coordona activitatea acestuia.

În acest scop, președintele trebuie să aibă următoarele competențe:

- abilități de a conduce;
- abilități organizatorice și de comunicare;
- cunoaștere a principiilor și metodologiei de standardizare;
- cunoaștere la nivel avansat a limbii engleze;
- utilizare a calculatorului și a aplicațiilor electronice.

Atribuțiile președintelui unui comitet tehnic determină rolul și conduita acestuia și sunt, în principal, următoarele:

- a) coordonează activitatea comitetului tehnic, în colaborare cu reprezentantul ASRO și secretarul, pentru încadrarea lucrărilor în programul și termenele stabilite;
- b) colaborează cu reprezentantul ASRO pentru asigurarea respectării principiilor și metodologiei de standardizare în activitatea comitetului tehnic;
- c) conduce ședințele comitetului, având o poziție imparțială și deschisă, asigurând o atmosferă constructivă în care să se evite discuțiile prelungite asupra unor aspecte minore (de exemplu, redactarea textului);
- d) urmărește realizarea consensului prin luarea unor hotărâri echilibrate în cadrul ședințelor, ținând seama de propunerile membrilor comitetului tehnic național, astfel încât să determine progresul lucrărilor. Președintele comitetului tehnic național trebuie să se asigure că sunt luate în considerare toate observațiile, inclusiv cele divergente, chiar dacă sunt susținute de o minoritate a membrilor.
- e) asigură transparența procesului decizional, prin formularea clară a hotărârilor adoptate, care trebuie consemnate în scris;
- f) urmărește aducerea la îndeplinire a hotărârilor adoptate de comitetul tehnic;
- g) monitorizează evoluția proiectelor de standarde naționale, europene și internaționale și dacă este cazul, propune analizarea documentelor în cadrul ședințelor și colaborează cu secretarul comitetului tehnic și reprezentantul ASRO în vederea formulării punctului de vedere național pentru aceste proiecte și pe baza soluțiilor care întrunesc consensul are autoritatea de a decide asupra votului proiectelor de standarde europene;
- h) identifică noi părți interesate de activitatea comitetului tehnic la nivel național;
- i) contribuie la aplicarea corespunzătoare a deciziilor Consiliului de Standardizare al ASRO în activitatea comitetului tehnic.

Președintele are dreptul să participe, reprezentând comitetul tehnic, la reuniunile comitetelor tehnice europene și internaționale corespondente sau la alte reuniuni sau evenimente din domeniu.

Președintele unui comitet tehnic național care are un domeniu de activitate complex (de exemplu, este repartizat pe subdomenii care solicită specialiști din diverse domenii) hotărăște și informează reprezentantul ASRO asupra necesității constituirii unor grupuri de lucru cu sarcini specifice.

Anexa B
(normativă)
**Rolul, competențele și atribuțiile secretarului
unui comitet tehnic român**

Secretarul asigură suportul tehnic necesar președintelui și membrilor unui comitet tehnic pe parcursul activității acestuia.

În acest scop, secretarul trebuie să aibă următoarele competențe:

- abilități organizatorice și de comunicare;
- cunoaștere a principiilor și metodologiei de standardizare;
- cunoaștere la nivel avansat a limbii engleze;
- utilizare a calculatorului și a aplicațiilor electronice.

Atribuțiile secretarului unui comitet tehnic determină rolul și conduita acestuia și sunt, în principal, următoarele:

- a) participă la stabilirea programului de standardizare al comitetului tehnic și a termenelor aferente și colaborează cu președintele și reprezentantul ASRO pentru respectarea acestora;
- b) convoacă și pregătește ședințele comitetului tehnic;
- c) monitorizează proiectele de standarde și/sau documentele de standardizare și alte documente informative ale comitetelor tehnice europene și internaționale corespondente în vederea respectării termenelor de transmitere a observațiilor și a votului, întocmește sinteza observațiilor primite de la membrii comitetului tehnic național și transmite reprezentantului ASRO observațiile convenite în cadrul comitetului tehnic, completate în limba engleză;
- d) pregătește și difuzează membrilor comitetului tehnic documentele de lucru în formatul electronic convenit cu ASRO;
- e) întocmește sinteza observațiilor primite de la membrii comitetului tehnic pentru proiectele de standarde române originale;
- f) pregătește proiectele de standarde române pentru etapa de anchetă publică și proiectele finale de standarde române în vederea aprobării de către ASRO;
- g) consemnează hotărârile adoptate în ședință în cadrul proceselor verbale întocmite;
- h) aduce la îndeplinire hotărârile luate;
- i) urmărește activitatea grupurilor de lucru constituite în cadrul comitetului tehnic și informează președintele în acest sens;
- j) identifică noi părți interesate de activitatea comitetului tehnic la nivel național;
- k) înregistrează și arhivează documentele de lucru ale comitetului tehnic, inclusiv procesele verbale ale ședințelor și corespondența relevantă.

Anexa C
(normativă)
Numerotarea documentelor

C.1 Fiecare document referitor la lucrările comitetului tehnic trebuie înregistrat cu un număr de referință.

C.2 Pe prima pagină a documentului, sub numărul de referință, se înscrie data (luna și anul) la care documentul a fost elaborat.

C.3 Un număr de referință atribuit unui document nu trebuie să fie atribuit altui document redactat diferit și/sau având un conținut diferit. Dacă un document înlocuiește unul sau mai multe documente anterioare, pe prima pagină a documentului nou se înscrie sub numărul de referință al acestuia, numărul de referință al documentului (sau numerele de referință ale documentelor) pe care îl (le) înlocuiește.

C.4 Numărul de referință conține două elemente separate de litera N, după cum urmează :

- 1) abrevierea ASRO/CT și numărul comitetului tehnic;
- 2) un număr de ordine general.

EXEMPLU: ASRO/CT 14 N 23 reprezintă cel de-al 23-lea document elaborat și difuzat de comitetul tehnic ASRO/CT 14.

C.5 Numărul de ordine general este atribuit de secretarul comitetului tehnic pentru toate documentele elaborate și difuzate de comitetul tehnic respectiv, în ordinea elaborării acestora.

Anexa D
(normativă)
Propunere de temă nouă

Propunere de temă nouă	
Data și număr de înregistrare ASRO	
Autorul propunerii	
ASRO/CT (dacă există)	N

D.1 Informații despre proiect (se completează de autorul propunerii)

Titlul propunerii de temă, în română <i>(In cazul unui amendament, revizuirii sau a unei părți noi a unui document existent se precizează indicativul și titlul)</i>	Titlul propunerii de temă, în engleză
	Titlul propunerii de temă, în franceză (opțional) :
Domeniul de aplicare (în română)	Domeniul de aplicare (în engleză)
Scopul și justificarea propunerii (în română) a) Necesitatea standardizării și/sau avantajele de ordin economic și tehnic etc. (a se vedea anexa 1 la acest formular): b) Identificarea categoriilor relevante de "părți interesate" care vor fi afectate sau vor beneficia de pe urma standardului (a se vedea anexa 2 la acest formular):	Scopul și justificarea propunerii (în engleză) a) b)
Tipul standardului propus: ☐ temă nouă ☐ amendament (al unui standard național) ☐ revizuire (a unui standard național)	
Tema este în legătură cu legislația națională sau europeană? Da ☐ Nu ☐	
Dacă da, actul normativ relevant este:	
Lista standardelor sau documentelor relevante existente la nivel național, european, internațional	

<p>Lucrări pregătitoare:</p> <p>☐ anteproiect anexat, elaborat de</p> <p>(Numele elaboratorului/autorului propunerii)</p> <p>☐ rezumat cu schiță detaliată de cuprins</p>	<p>Anteproiectul conține elemente protejate prin drepturi de proprietate intelectuală (de exemplu, mărci protejate, soluții brevetate, material documentar protejat)</p> <p>☐ Da (detalii în anexă)</p> <p>☐ Nu</p>
<p>Date referitoare la autorul propunerii (nume/ firma, după caz) sau grup de lucru</p> <p>Semnătura</p> <p>Am luat la cunoștință tarifele ASRO și sunt de acord să achit costurile aferente etapelor de realizare a acestei propuneri.</p>	

D.2 Analiza propunerii de temă nouă în cadrul comitetului (comitetelor) tehnic (tehnice) român (române)

<p>ANCHETARE în cadrul ASRO/CT (se completează de secretarul ASRO/CT)</p>	
<p>Transmisă membrilor ASRO/CT</p> <p>Data</p> <p>Semnătura secretarului ASRO/CT</p>	<p>Termen de răspuns</p> <p>Data.....</p>
<p>Legătura temei propuse cu alte comitete tehnice</p>	
<p>Indice de clasificare (ICS) preliminar</p>	

D.3 Avizul comitetului tehnic român și hotărârea ASRO cu privire la includerea temei în program

<p>AVIZ ASRO/CT privind includerea temei în program (se completează de secretar ASRO/CT)</p>	<p>NOTIFICARE la CEN/CENELEC (se completează de reprezentantul ASRO)</p>
<p>☐ Da</p> <p>Termen pentru anchetă publică (PA).....</p> <p>Termen pentru proiect de standard (PS)</p> <p>☐ Nu</p> <p>Motivarea avizului negativ:</p>	<p>CEN ☐</p> <p>CENELEC ☐</p> <p>ETSI ☐</p> <p>Mențiuni</p>

Hotărârea ASRO privind includerea propunerii de temă nouă în program

Se acceptă includerea în program

Se atribuie:

Indicativul standardului

Indice de clasificare (ICS)

Se respinge propunerea

Motivarea avizului negativ:

Director Direcție Standardizare

Semnătura

Data

D.4 Anexe informative ale formularului pentru propunere de temă nouă

D.4.1 Anexa 1 - Aspecte principale vizate de propunere

- Protecția și bunăstarea consumatorilor;
- Soluții inovatoare;
- Sprijin pentru:
  - politici publice;
  - aplicarea reglementărilor naționale.
- Facilitarea accesului pe piață a produselor și serviciilor (înlăturarea barierelor tehnice în calea comerțului);
- Interoperabilitatea sistemelor;
- Respectarea cerințelor de securitate, de siguranță în funcționare, de protecție a muncii și de protecție a mediului;
- Terminologia în domeniu.

D.4.2 Anexa 2 - Categoriile principale de "părți interesate"

- Industrie și comerț, dacă este cazul, identificare separată pentru întreprinderi mari, întreprinderi mici și mijlocii (IMM) și microîntreprinderi;
- Instituții publice;
- Consumatori, inclusiv organizațiile care reprezintă interesele unor grupuri sociale specifice (de exemplu, persoane cu dizabilități);
- Instituții academice și de cercetare;
- Organizații neguvernamentale (ONG), inclusiv organizații care reprezintă interesele generale sau cele specifice de mediu;
- Organizații din infrastructura calității (de exemplu, laboratoare de încercări, organisme de certificare).

Anexa E
(normativă)

**Sinteza observațiilor membrilor comitetelor tehnice române
la proiectele de standarde române originale**

Organismul Național de Standardizare

ASRO/CT [număr]	Secretariat:.....
Data:	Proiect SR.....

Formular pentru observațiile membrilor ASRO/CT și observațiile secretarului

Membru ASRO/CT	Articol/ Paragraf	Număr rând	Figură/ Tabel/	Tip observație	Observații (Membrii CT trebuie să argumenteze modificările propuse)	Modificare propusă de membru ASRO/CT	Observațiile secretarului ASRO/CT

NOTA 1 – În coloana „tip observație” se menționează abrevierile: **ge** = general, **te** = tehnic, **ed** = editorial.

NOTA 2 – Membrii comitetului tehnic român trebuie să completeze observațiile pe formularul prezentat mai sus, fără să modifice lățimea coloanelor. Formularul completat se transmite prin email secretarului CT român, președintelui CT român și reprezentatului ASRO în CT până la data limită stabilită.

Anexa F
(normativă)
Formular de transmitere a dosarului pentru anchetă publică
(Formular tip PA)

PROIECT PENTRU ANCHETĂ PUBLICĂ	ASRO/CT	N
INDICATIV SR		
☐ prSR nou	☐ revizuire SR	☐ amendament al SR

Proiectul de standard [titlu].....

a fost convenit în ședința ASRO/CT _____ din data de _____.
Proiectul de standard poate fi supus anchetei publice. Proiectul convenit a fost difuzat membrilor ASRO/CT _____ cu adresa nr. _____ din data de _____

Se propune ca ancheta publică să dureze ... (zile sau luni) de la data publicării în BULETINUL STANDARDIZĂRII.

Data.....

Secretar /Reprezentant ASRO/CT

.....

AVIZAT

.....

Anexa G
(normativă)

Formular de transmitere a dosarului pentru aprobare
(Formular PS)

ASRO/CT_____

<p style="text-align: center;">PROIECT DE STANDARD</p> <p>temă nouă ☐</p> <p>revizuire standard român original ☐</p>	ASRO/CT N
POZIȚIA DIN PROGRAMUL NAȚIONAL	

Proiectul de standard

SR_____:

a fost supus anchetei publice prin BULETINUL STANDARDIZARII nr.____/_____

În perioada anchetei publice :

au fost primite observații care au fost analizate de ASRO/CT _____ la data de _____ și au fost rezolvate, realizându-se consensul asupra textului final;

nu au fost primite observații, textul PS fiind același cu PA.

Se propune ca proiectul de standard să fie supus aprobării.

Data_____

Secretar /Reprezentant ASRO/CT

_____

Anexa H
(normativă)

**Formular pentru observațiile membrilor comitetelor tehnice române
la proiectele de standarde europene și internaționale**

Template for comments and secretariat observations

Date:	Document:	Proiect:
-------	-----------	----------

MB/ NC¹	Line number (e.g. 17)	Clause/ Subclause (e.g. 3.1)	Paragraph/ Figure/ Table/ Table 1) (e.g. Table 1)	Type of comment²	Comments	Proposed change	Observations of the secretariat
RO							
RO							
RO							

(Sursa: ISO/IEC/CEN/CENELEC electronic balloting commenting template/version 2012-03).

NOTA 1 – Abrevierile în limba engleză sunt următoarele: **MB** = Member body / **NC** = National Committee (se introduce codul țării format din două litere conform SR EN ISO 3166-1, de exemplu RO pentru România). Tip de comentariu: **ge** = general, **te** = tehnic, **ed** = editorial.

NOTA 2 – Membrii comitetului tehnic român ASRO/CT trebuie să completeze observațiile, comentariile justificative și propunerile de îmbunătățire a textului proiectului de standard european sau internațional, în limba engleză, pe formularul standardizat ISO/IEC/CEN/CENELEC de mai sus, fără să modifice lățimea coloanelor. Formularul completat trebuie transmis prin email secretarului ASRO/CT, președintelui ASRO/CT și reprezentatului ASRO/CT cu aproximativ 30 de zile înainte de data limită de transmitere a observațiilor/votului, care de regulă este menționată pe proiectul de standard european sau internațional.

Anexa I
(normativă)
Examinarea periodică a standardelor române

ASRO/CT _____

DATA _____

ANCHETA PRIVIND EXAMINAREA PERIODICĂ A STANDARDDELOR					
Indicativ standard	Propunerea ASRO/CT în urma examinării				Motivarea opțiunii
	Confirmat	Revizuit	Modificat	Anulat	

Semnătura

Președinte ASRO/CT

Semnătura

Secretar ASRO/CT /Reprezentant ASRO/CT

Bibliografie

- [1] *CENELEC Guide 8 — The Vilamoura notification procedure for new national work and for the revision of national standards Edition 3, 2007-04.*
- [2] *CEN-CENELEC Guide 8 — CEN-CENELEC Guidelines for Implementation of the Common IPR Policy on Patent (and other statutory intellectual property rights based on inventions); Ed. 3, December 2011.*
- [3] *CEN-CENELEC Guide 10 — Guidelines for the distribution and sales of CEN-CENELEC publications, 2015*
- [4] *CEN-CENELEC Guide 20 — Guide on membership criteria of CEN and CENELEC, Ed. 4, 2015.*
- [5] *CEN-CENELEC Guide 31 — Competition law for participants in CEN-CENELEC activities. Ed.1, 2015-12*
- [6] *ETSI Directives, 2014.*
- [7] *ETSI - Memorandum of Understanding between the European Telecommunications Standards Institute and the National Standards Organizations, November 2012.*
- [8] *REGULAMENTUL (UE) nr. 1025/2012 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN I AL CONSILIULUI din 25 octombrie 2012, privind standardizarea europeană, de modificare a Directivelor 89/686/CEE și 93/15/CEE ale Consiliului și a Directivelor 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE și 2009/105/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziei 87/95/CEE a Consiliului și a Deciziei nr. 1673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului.*
- [9] *Legea 163/2015 privind standardizarea națională, din 24/06/2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 470 din 30/06/2015.*

SR 10000-3:2016

Pagină albă

ASRO – Asociația de Standardizare din România

organismul național de standardizare cu atribuții exclusive privind activitatea de standardizare națională și reprezentarea României în procesul de standardizare european și internațional.

Standardele constituie rezultatul creației intelectuale și sunt protejate prin drepturi de autor. În calitate de organism național de standardizare, ASRO este titularul drepturilor de autor asupra standardelor române și urmărește respectarea drepturilor de autor asupra standardelor europene și internaționale în România.

Fără acordul prealabil expres al ASRO, standardele nu pot fi reproduse în alte documente sau multiplicare. Standardele sau părți din acestea nu pot fi traduse pentru a fi comunicate public sau pentru a reprezenta opere derivate, cum ar fi cursuri de formare profesională, baze de date, publicații și documentații de specialitate.

Respectarea drepturilor de autor asupra standardelor nu afectează libera lor utilizare și aplicare.

Este important ca utilizatorii standardelor române să se asigure că sunt în posesia ultimei ediții și a tuturor modificărilor în vigoare.

Utilizatorii standardelor sunt răspunzători pentru interpretarea și aplicarea corectă a prevederilor standardelor române.

Utilizarea standardelor române nu înlătură obligația respectării prevederilor legale în vigoare.

Informațiile referitoare la standardele române sunt publicate lunar în „Buletinul standardizării”.

Lista și datele bibliografice complete ale tuturor standardelor naționale, europene și internaționale adoptate în România, în vigoare și anulate, se regăsesc în aplicația electronică *Infostandard*, care se achiziționează de la ASRO.

ASOCIAȚIA DE STANDARDIZARE DIN ROMÂNIA

www.standardizarea.ro <http://magazin.asro.ro> <http://standardizare.wordpress.com/>

Director General: Tel.: +40 21 316 32 96, Fax: +40 21 316 08 70

Standardizare: Tel. +40 21 310 17 29, +40 21 310 16 44, +40 21 312 47 44, Fax: +40 21 310 17 29

Vânzări/Abonamente: Tel. +40 21 316 77 25, Fax + 40 21 317 25 14, +40 21 312 94 88;

vanzari@asro.ro